

TEMMUZ AYI FİYAT GELİŞMELERİ

5 Ağustos 2025

TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI

Özet

Tüketici fiyatları temmuz ayında yüzde 2,06 oranında yükselirken, yıllık enflasyon 1,53 puan düşüşle yüzde 33,52 olmuştur. Yıllık enflasyon tüm ana gruplarda gerilemiştir. Aylık bazda, enerji ile hizmet grupları fiyat artışlarıyla öne çıkarken, gıda fiyatlarındaki olumlu seyir sürmüştür. Aylık enflasyonun yaklaşık 0,9 puanı yönetilen-yönlendirilen fiyat ile vergi artışından kaynaklanmıştır. Gıda fiyatları, işlenmemiş gıda fiyatlarındaki düşüşün işlenmiş gıda fiyatlarındaki artış ile dengelenmesi sonucu yatay seyretmiştir. Temmuz ayında ana gruplar arasında en yüksek fiyat artışı enerji grubunda kaydedilmiştir. Bu gelişmede, doğal gaz tüketici tarifesinde yapılan artış, akaryakıt ve tüp gazdaki maktu vergi güncellemesi ile akaryakıt kaynaklı geçen aydan sarkan etkiler belirleyici olmuştur. Hizmet grubunda aylık enflasyon yükselirken, bu gelişmede zamana bağlı fiyat belirleme eğilimi güçlü olan haberleşme, sağlık ve kira alt kalemleri öne çıkmıştır. Mevsimsel etkilerden arındırılmış veriler incelendiğinde, temel mal fiyat artışı temmuz ayında bir miktar yavaşlamış, giyim ve ayakkabı alt grubundaki zayıf seyir bu gelişmede önemli rol oynamıştır. Üretici fiyatları bu dönemde yüzde 1,73 oranında artış kaydederken, yıllık üretici enflasyonu 0,26 puan azalışla yüzde 24,19'a gerilemiştir. Bu görünüm altında, aylık enflasyonun ana eğilimi temmuz ayına özgü unsurlarla geçici olarak yükselirken, üç aylık ortalamalar bazında kademeli yavaşlamanın sürdüğü izlenmiştir.

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Değerlendirmeler

Temmuz ayında tüketici fiyatları yüzde 2,06 oranında yükselmiş ve yıllık enflasyon 1,53 puan azalarak yüzde 33,52 seviyesine gerilemiştir (Grafik 1). B endeksinin yıllık değişim oranı 0,85 puan düşerek yüzde 33,77'ye gerilerken, C endeksinin yıllık değişim oranı 0,94 puan azalışla yüzde 34,70 olmuştur (Tablo 1).

Yıllık tüketici enflasyonuna katkılar incelendiğinde; gıda ve alkolsüz içecekler, hizmet, temel mallar ve enerji gruplarının katkıları bir önceki aya kıyasla sırasıyla 0,66, 0,42, 0,29 ve 0,17 puan azalırken; alkol-tütün-altın grubunun katkısı ise 0,01 puan artmıştır.

Mevsimsellikten arındırılmış verilerle, tüketici fiyatlarının aylık artışı yönetilen-yönlendirilen fiyat ve otomatik maktu vergi artışının da etkisiyle bir önceki aya kıyasla yükselmiştir (Grafik 2). Aylık artışlar, B endeksinde bir önceki aya kıyasla yükselirken, C endeksinde yatay seyretmiştir (Grafik 3). Fiyat artışının B endeksini oluşturan gruplardan temel mallarda zayıfladığı, hizmet grubunda sınırlı bir miktarda, işlenmiş gıdada ise belirgin bir oranda yükseldiği gözlenmiştir (Grafik 4). TCMB bünyesinde takip edilen göstergeler, temmuz ayında enflasyonun ana eğiliminin aylık bazda bir miktar arttığına, üç aylık ortalamalar bazında ise kademeli düşüşün devam ettiğine işaret etmiştir (Grafik 5 ve 6).

Hizmet fiyat artışı temmuz ayında yüzde 3,14 ile önceki aya kıyasla yükselmiş, grup yıllık enflasyonu 1,80 puan azalarak yüzde 48,54 olmuştur. Yıllık enflasyon haberleşme alt grubunda sınırlı bir miktar artarken diğer alt gruplarda gerilemiştir (Grafik 7). Aylık fiyat artışlarında, zamana bağlı fiyat belirleme eğilimi yüksek olan haberleşme, kira ve sağlık hizmetleri öne çıkmıştır. Diğer alt kalemlerde ise aylık fiyat artışları görece daha ılımlı bir seyir izlemiştir. Sene başında yüksek bir artış gösteren haberleşme hizmetleri fiyatları temmuz ayında telefon görüşme ve internet ücretlerine bağlı olarak tekrar yüksek bir artış (yüzde 5,67) kaydetmiştir. Bu dönemde, aylık kira enflasyonu kontrat yenileme oranındaki mevsimsel yükselişin de etkisiyle önceki aya kıyasla artarak yüzde 4,68 oranında gerçekleşirken, grup yıllık enflasyonu 4,02 puan düşüşle yüzde 78,95 olmuştur. Diğer hizmetlerde, sağlık hizmetleri kaleminde ocak ayında güncellenen Türk Tabipler Birliği tarifelerinin temmuz ayında yeniden düzenlenmesini takiben fiyat artışları (yüzde 3,44) gerçekleşmiştir. Sağlık hizmetlerinde gözlenen fiyat artışlarının önümüzdeki aylarda zayıflayarak sürmesi beklenmektedir. Diğer hizmetlerde, sigorta ve bakım-onarım hizmetleri görece yüksek fiyat artışıyla öne çıkan kalemler olmuştur.

Temmuz ayında temel mal grubu fiyatları yatay seyretmiş, grup yıllık enflasyonu yüzde 20,70 seviyesine gerilemiştir. Yıllık enflasyon giyim ve ayakkabı ile diğer temel mallar alt gruplarında yavaşlarken dayanıklı mal alt grubunda yükselmiştir (Grafik 8). Dayanıklı tüketim mallarında fiyatlar yüzde 1,57 ile önceki aya kıyasla ılımlı bir şekilde yükselmiştir. Bu dönemde otomobil fiyat artışları (yüzde 2,01) öne çıkarken, mobilya ve beyaz eşya fiyat artışları ılımlı seyretmiştir. Giyim ve ayakkabı alt grubunda sezon indirimleri geçmiş yıllara kıyasla daha belirgin gerçekleşmiştir (yüzde -6,02). Diğer temel mallar alt grubunda aylık enflasyon yüzde 2,02 ile bir önceki aya kıyasla yükselmiştir.

Enerji fiyatları temmuz ayında yüzde 7,35 oranında artmış, grup yıllık enflasyonu yüksek bazın etkisiyle 3,51 puan azalarak yüzde 41,89 olmuştur (Grafik 9). Bu gelişmede, meskenlere yönelik doğalgaz tarifesinde yapılan artış (yüzde 26,41) ile akaryakıt ve tüp gazdaki maktu vergi güncellemesinin yanı sıra haziran ayındaki jeopolitik gelişmeler kaynaklı ham petrol fiyatlarındaki yükselişin sarkan etkileri öne çıkmıştır. Bu dönemde, elektrik fiyatlarında da Son Kaynak Tedarik Tarifesi (SKTT) kaynaklı yükseliş gözlenmiştir.

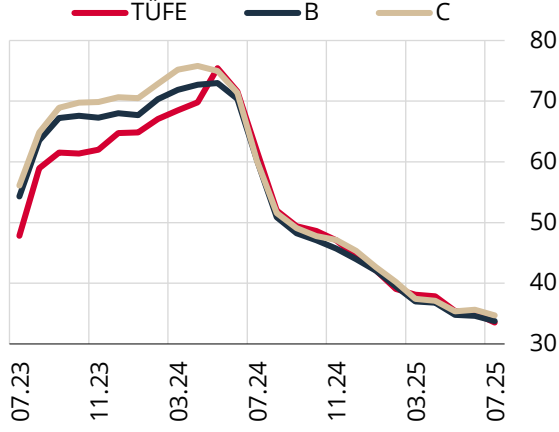
Alkol ve tütün fiyatları, maktu vergi güncellemesini takiben temmuz ayında yüzde 5,69 oranında yükselmiş, yıllık enflasyon 0,17 puan düşüşle yüzde 27,79 olmuştur. Tütün ürünleri fiyatlarında yapılan artışlar maktu vergi güncellemesinin ima ettiğinden daha sınırlı olmuş ve firmaların temmuz ayı sonundan itibaren yeniden fiyatlarını yükselttikleri gözlenmiştir.

Temmuz ayında gıda ve alkolsüz içecekler grubu fiyatları (işlenmemiş gıda fiyatlarındaki düşüşün işlenmiş gıda fiyatlarındaki artış ile dengelenmesi sonucu) belirgin bir değişim göstermemiş, grup yıllık enflasyonu yüzde 27,95'e gerilemiştir (Grafik 9). Yıllık enflasyon, işlenmemiş ve işlenmiş gıda alt gruplarında sırasıyla 4,46 ve 0,47 puan azalarak yüzde 25,80 ve 29,50 olmuştur (Grafik 10). Aylık bazda, işlenmemiş gıda fiyatları taze meyve, patates ve beyaz et ürünleri öncülüğünde yüzde 2,39 oranında azalmıştır. İşlenmiş gıda grubunda aylık fiyat artışının yüzde 2,18 oranında gerçekleştiği ve alt grup geneline yayıldığı gözlenmiştir.

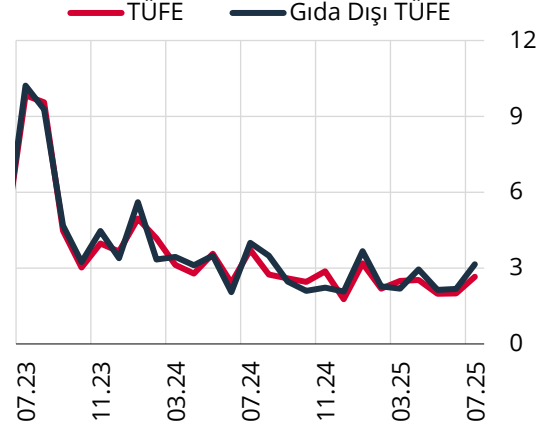
Yurt içi üretici fiyatları temmuz ayında yüzde 1,73 oranında artmış, yıllık enflasyon 0,26 puan azalarak yüzde 24,19'a düşmüştür (Grafik 11 ve Tablo 2). Bu dönemde ana sanayi grupları itibarıyla; enerji grubundaki fiyat artışı yüzde 3,43 ile öne çıkarken, sermaye malı, dayanıklı tüketim malı, ara malı ve dayanıksız tüketim malı gruplarında fiyat artışları sırasıyla yüzde 2,53, 2,31, 1,68 ve 0,54 olarak gerçekleşmiştir (Grafik 12).

Grafik ve Tablolar

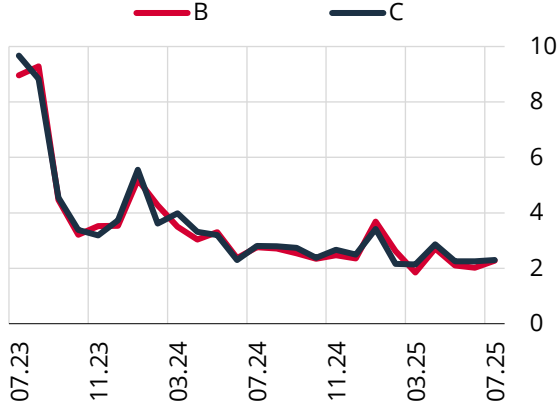
Grafik 1: TÜFE, B ve C
(Yıllık % Değişim)

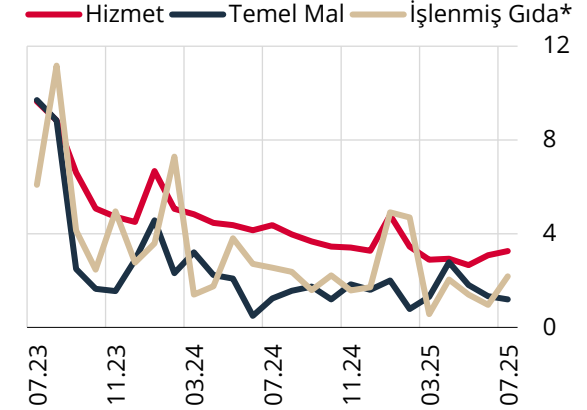
Grafik 2: TÜFE ve Gıda Dışı TÜFE
(Mev. Ar., Aylık % Değişim)

Grafik 3: B ve C Endeksi
(Mev. Ar., Aylık % Değişim)

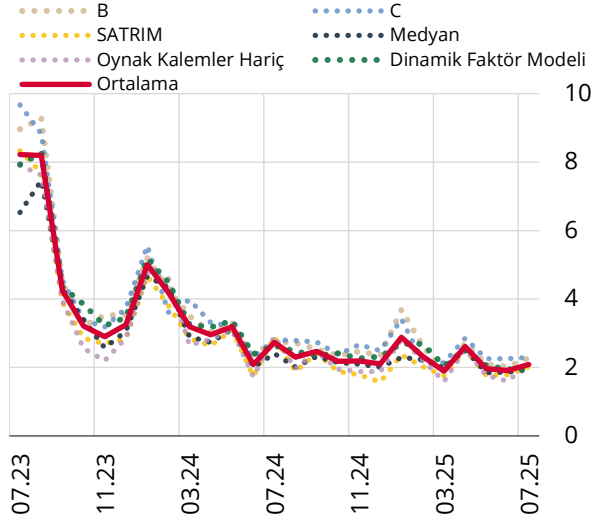

Grafik 4: B Endeksinin Ana Bileşenleri
(Mev. Ar., Aylık % Değişim)

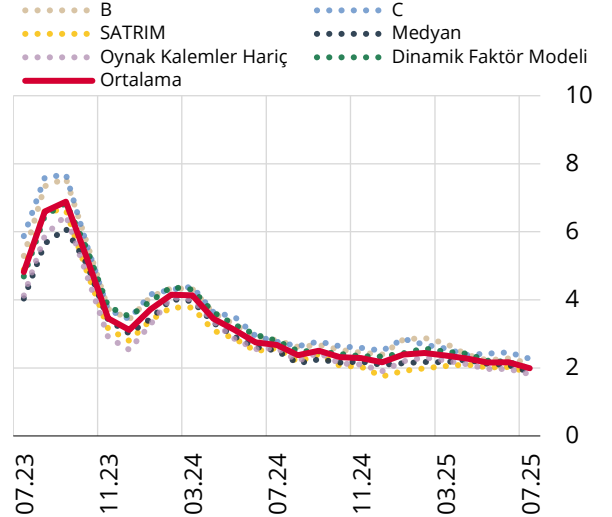

* İşlenmiş gıda grubunda istatistiksel olarak anlamlı bir mevsimsel etki bulunamadığı için, ilgili veri grafikte mevsimsel etkilerden arındırılmadan sunulmuştur.

Grafik 5: Ana Eğilim Göstergeleri
(Mev. Ar., Aylık % Değişim)

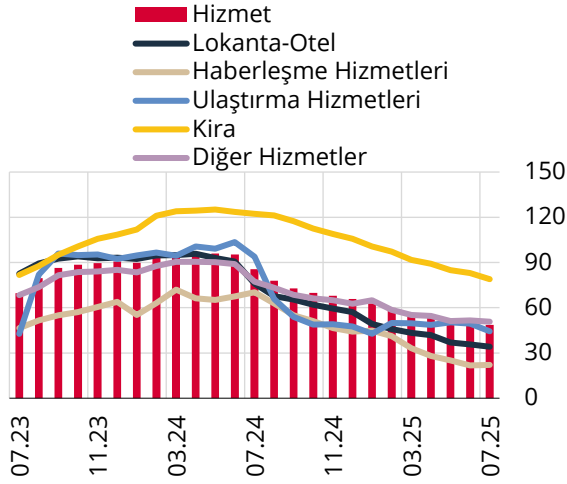

Grafik 6: Ana Eğilim Göstergeleri
(Mev. Ar., Aylık % Değişim, 3 Aylık Ortalama)

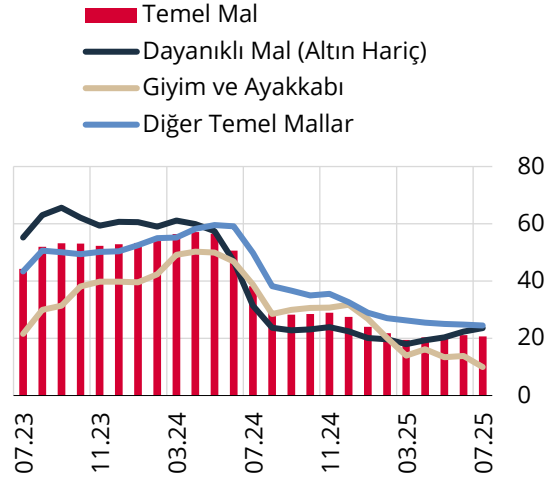

Grafik 7: Hizmetler

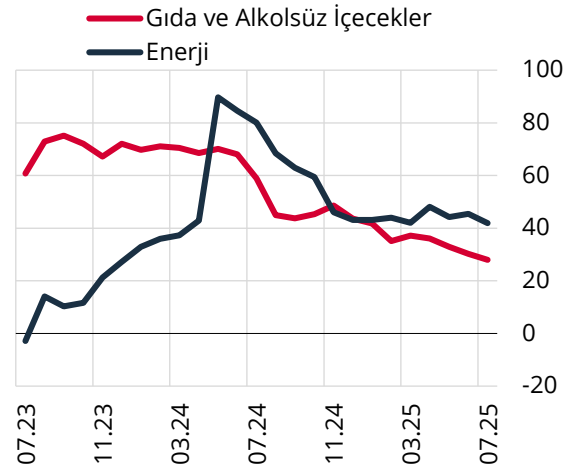
(Yıllık % Değişim)

Grafik 8: Temel Mallar

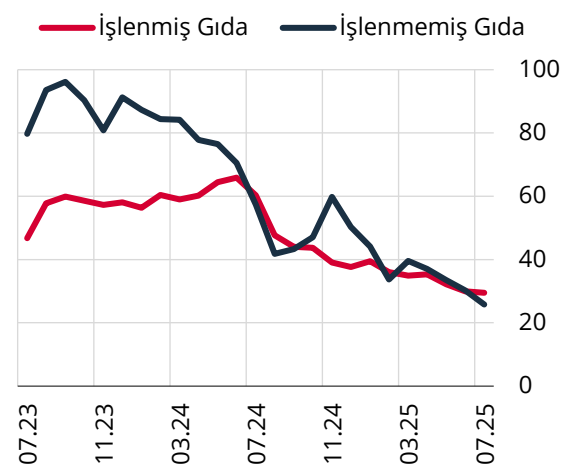
(Yıllık % Değişim)

Grafik 9: Gıda ve Enerji

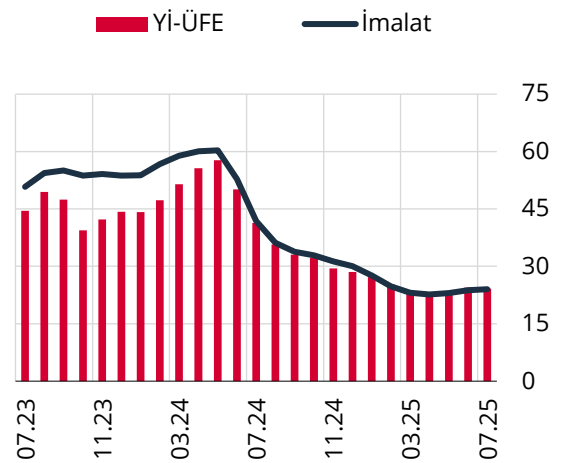
(Yıllık % Değişim)

Grafik 10: İşlenmiş ve İşlenmemiş Gıda

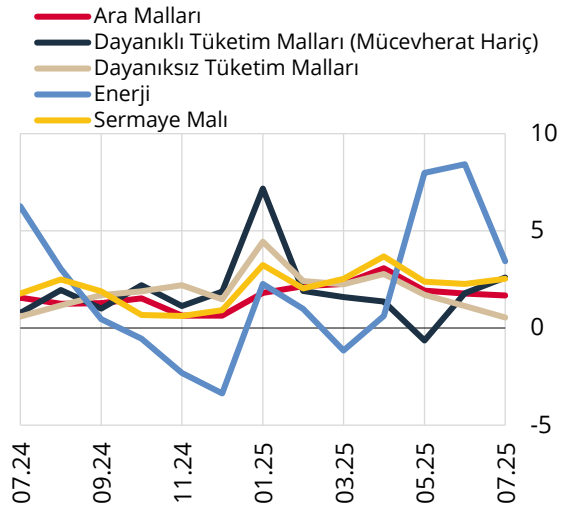
(Yıllık % Değişim)

Grafik 11: Yi-ÜFE ve İmalat

(Yıllık % Değişim)

Grafik 12: Yi-ÜFE Ana Sanayi Grupları

(Aylık % Değişim)

Tablo 1: TÜFE ve Alt Kalemler (% Değişim)

	Aylık		Yıllık	
	Tem.25	Tem.24	Tem.25	Tem.24
TÜFE	2,06	3,23	33,52	61,78
1. Mallar	1,52	2,71	26,96	52,67
Enerji	7,35	10,00	41,89	80,11
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	0,07	1,83	27,95	58,91
İşlenmemiş Gıda	-2,39	1,07	25,80	57,35
Taze Meyve-Sebze	-4,78	3,14	33,60	56,59
Diğer İşlenmemiş	-0,70	-0,20	20,76	57,73
İşlenmiş Gıda	2,18	2,55	29,50	60,35
Ekmek ve Tahıllar	1,43	3,54	33,80	60,77
Diğer İşlenmiş	2,57	2,07	27,37	60,26
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	0,71	1,04	21,71	40,50
Temel Mallar	0,09	0,42	20,70	38,25
Dayanıklı Mallar (Altın Hariç)	1,57	0,62	23,54	31,39
Giyim ve Ayakkabı (*)	-6,02	-2,74	9,95	38,71
Diğer Temel Mallar	2,02	2,34	24,46	49,81
Alkollü İçecekler ve Tütün	5,69	5,84	27,79	59,88
Altın	1,91	2,69	41,74	38,95
2. Hizmetler	3,14	4,39	48,54	85,63
Kira	4,68	7,04	78,95	122,33
Lokanta ve Oteller	2,24	3,33	34,16	76,04
Ulaştırma Hizmetleri	1,28	4,84	44,48	93,93
Haberleşme Hizmetleri	5,67	5,46	21,99	70,23
Diğer Hizmetler	2,79	3,42	50,75	77,33
3. Temel Göstergeler				
B - İşlenmemiş Gıda Ürünleri, Enerji, Alkollü İçkiler ve Tütün ile Altın Hariç TÜFE	1,82	2,47	33,77	60,31
C - Enerji, Gıda ve Alkolsüz İçecekler, Alkollü İçkiler ile Tütün Ürünleri ve Altın Hariç TÜFE	1,74	2,45	34,70	60,23
D - İşlenmemiş Gıda, Alkollü İçecekler ve Tütün Ürünleri Hariç TÜFE	2,50	3,42	34,78	62,57
F - Yönetilen-Yönlendirilen Fiyatlar Hariç TÜFE	1,45	2,56	31,41	59,52

Kaynak: TÜİK.

* Giyim hizmetlerini içermemekte olup, sadece malları kapsamaktadır.

Tablo 2: Yİ-ÜFE ve Alt Kalemler (% Değişim)

	Ağırlık (%)	Temmuz 2025		Temmuz 2024	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
Yİ-ÜFE	100	1,73	24,19	1,94	41,37
Madencilik	3,43	3,67	28,30	1,55	60,34
İmalat	88,09	1,60	24,02	1,42	41,84
Petrol Ürünleri Hariç İmalat	85,41	1,45	24,58	1,25	42,48
Petrol ve Ana Metal Ürünleri Hariç İmalat	77,29	1,52	25,43	1,36	44,97
Elektrik, Gaz Üretimi ve Dağıtımı	7,80	2,21	22,10	7,37	25,27
Su Temini	0,68	1,82	55,74	5,28	75,40
Ana Sanayi Kollarına Göre Yİ-ÜFE					
Ara Mali		1,68	21,91	1,57	36,96
Dayanıklı Tüketim Malları		2,31	31,35	1,20	49,78
Dayanıklı Tüketim Malları (Mücevherat Hariç)		2,59	26,50	0,76	50,13
Dayanıksız Tüketim Malları		0,54	26,40	0,58	55,41
Sermaye Mali		2,53	28,34	1,78	40,06
Enerji		3,43	20,82	6,28	31,09

Kaynak: TÜİK.